

שיחה

יוצא לאור לעילוי נשמת הקדושים

מיכאל יצחק מליק ואברהם פלדמן הי"ד

פרשת תזריע-מצורע, אייר תשע"ג שנה שלשים וארבע, גליון מסי 26

גליון זה יוצא לאור בחסות עיריית רחובות, האגף למוסדות העירייה, המחלקה לתרבות תורנית

אברהם

"נגע" הופך ל"ענג"

"אין בטובה למעלה מענג ואין ברעה למטה פנגע" (יספר יצירה" פי"ב, מי"ז). מובא בחז"ל (ברכות ז, א): 'יהי שלם הבא – אין בו לא אכילה ולא שתייה... אלא צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה'. ודאי, שההתאה מזיו השכינה איננה ענג גופני, שהרי בעולם הבא אין גוף כלל, אלא, מדובר על התאה נשמתית, כפי מה שאמר דוד המלך (תהלים עג, טו): 'ינאני, קרבת אלקים לי טובי'. גם ענשי הגיהנום אינם צואה רוחנית, או תעור להט, כששואו, שהרי אין שם גוף שיישרף בהם. אלא, הריחוק של הנשמה מריבונות של עולם, הוא העונש החמור ביותר וייסורי השאלו הקשים ביותר. ממילא, גם תענוגות גן העדן וגם יסורי הגיהנום קיימים גם בעולם הזה. פעמים רבות אין אנו מודעים אליהם, אבל הנשמה שטבחה בגן הונוה אותם בכל רגע. כאשר אנחנו עובדים את ה' ומתקרבים אליו – הנשמה מתענגת על ה', וכאשר אנחנו מתרחקים ממנו – הנשמה הונוה יסורי גיהנום קשים (נגעים).

המילה "צרת" – מורה על ריקבון פינימי הפרך כלפי חוץ, ואילו "נגע" – מורה על מכה הבאה כתוצאה מגזירה אלקית מיוחדת. נמצאו למדים מצירוף "נגע צרת", שאין "צרת" מטבטת אלא אם כן היא מתגלה כ"נגע", כגזירה אלקית מיוחדת. ואין "נגע" זה מטבטת, אלא אם כן הוא "צרת" – ריקבון פינימי הפרך החוצה ומתגלה בעור הבשר (רש"י הירש).

"וראה הכהן, אחרי הקבס את הנגע, והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה – טמא הוא, פאש תשרפנו... (יג, טו). מיסודות לשון הקודש, שהיפוך האותיות של שם או מושג, מהפך גם את משמעותו של המושג, למושג: "צרה" המתהפכת ל"רצה" – כח התפילה הופכת את הצרה לעת רצון וישועה, וכך היפך ה"צרת" היא "רצות", היינו בידוד, שמי שחלה בצרת – מוכנס לבידוד. בשם "נגע" (הצרת) – האות עי"ן (נ) נמצאת בסוף המילה, ואם ראה הכהן "והנה לא הפך הנגע את עינו" – הכוונה במילה "עיני" לאות עי"ן שבמילה "נגע", כלומר, שהאות עי"ן לא נחפכה, לא שיתנה את מקומה מסוף המילה לתחילתה ובכך לא נוצרה מהמילה "נגע" המילה "ענג" – "טמא הוא, פאש תשרפנו". סימן שעדיין לא תוקן שורש החטא וטמא הוא. ההבדל בין "נגע" ל"ענג" תלוי, אם העי"ן בתחילת המילה או בסופה, ו"יחכם עיניו בראשו". כשהעי"ן בתחילה – יש לו ענג גדול, מה שאין כן הרשע שבו לא נגע. אבל כשמתקן את הנגע, עוברת האות על יד זה לתחילת המילה והופכת לענג. וזה שאומר הפסוק: "וראה הכהן, אחרי הקבס את הנגע, והנה לא הפך הנגע את עינו (האות עי"ן לא נחפכה לתחילת המילה להיות "ענג")... טמא הוא".

"נגע" ו"צרת" – בהיפך אותיות הם "ענג" ו"רצות", מושגים מטבטים הקשורים גם עם השבת והרג. "נגע צרת" – מטבטת את הסתרת האלקות, גסות הטבע המכסה על פימיות הבריאה. ואילו שבת ויום טוב – ההיפך מזה, פקחים את עיני האדם ופותחים את לבו לחוש ולראות את יוצר האדם מתוך יצירתו. מובא בשם הזוהר הקדוש, שמי שיסיל לענג את השבת ואינו עושה כן – מתהפך לו הענג לנגע, ועל כן, צריך המצורע להסתגר שבעה ימים, כדי לעבור שבת, שיתהפך לו היצני ל"ענג".

גבריאל תירוש

גליון זה מוקדש ע"י הרב אברהם פוס ורעייתו תחי' לע"נ הסבא, ר' ישעיהו ב"ר משה הלוי זוננבליק ז"ל, נלב"ע ו' באייר תשכ"ג

כמו כן, נתקבלה תרומה מאת משפחות ברק ושוורץ שיחיו לע"נ האם, החותנת, מרת חוה רחל ורקול ע"ה בת ר' מרדכי ז"ל, נלב"ע ו' באייר תשנ"ב תנצב"ה

ליום העצמאות / נפתלי יערי

מעשה באדם אחד, שהיה שמד וחורש, געתה פרטו. עבר עליו ערבי אחד ושמע קולה. אמר לו: מי אתה! אמר לו: יהודי אני. אמר לו: יהודי, יהודי! הטר פרטך והטר מחרשתך. – למה? אמר לו: מפני שבת מקדשם של היהודים חרב. – מניין אתה יודע? אמר לו: מתוך געיית פרטך. עד שהוא מתעסק עמו, געתה הפרה פעם שניה. אמר לו הערבי: יהודי, יהודי! אסור פרטך ואסור מחרשתך, שהרי נולד המלך המשיח, מושיעם של ישראל. אמר לו: מה שמו? – מנחם שמו. – ואביו מה שמו? – חזקיה. – אמר לו: והיכן הוא שורה? אמר לו הערבי: בבירת ערבא של בית-לחם-יהודה. הלך אותו האיש ומכר פרטו ומכר מחרשתו ונעשה מוכר-לבדים לתינוקות. התחיל נכנס ויוצא ממדינה למדינה ומעיר לעיר, עד שהגיע לשם. באו נשים מכל הכפרים ליקח אצלו לבדים, ואותה האשה – אמו של מנחם – לא לקחה אצלו. שמע קולן של הנשים אומרות: אמו של מנחם, אמו של מנחם! בואי וקחי לבדים לבנך. אמרה: הלוואי שייחנקו שונאיהם של ישראל. אמרו לה: למה? אמרה להן: ביום שנולד, חרב בית-המקדש. אמר לה: מובטחני, שלרגליו חרב ולרגליו הוא עתיד להיבנות. אמרה לו: אין לי מעות. אמר לה: מה איכפת לי, בואי וטלי לבנך, ולאחר ימים אני בא לביתך ואת פורעת לי. לאחר ימים, בא לאותה העיר. אמר: אלך ואראה אותו תינוק מה מעשיו. בא אצלה, אמר לה: תינוק שלך, מה מעשיו? אמרה לו: משעה שראיתני, באו רוחות וסערות וחטפוהו מידי, נשאוהו והלכו להם.

אמר רבי אבון: למה לי ללמוד מן הערבי הזה וכי לא מקרא מלא הוא? כתוב (ישעיה י, לד): "והלכנון באדיר יפולי" ומה כתוב אחריו (שם יא, א): "ויצא חוקר מגזע ישי"..."

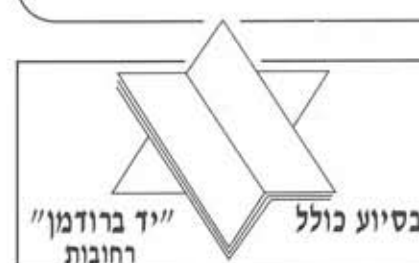
ירושלמי, ברכות

דרש דרש

מהמדרש ליום העצמאות

סנהדרין (דף צז, ב – צח, א) – אמר רב: קלו כל הקיצין, ואין הדבר תלוי אלא פתובה ומעשים טובים. ושמאל אמר: דין לאבל שיעמוד פאבלו. כתנאי, רבי אליעזר אומר: אם ישראל עושין תשובה – נטאלין, ואם לאו – אין נטאלין. אמר ליה רבי יהושע: אם אין עושין תשובה – אין נטאלין! אלא, הקדוש ברוך הוא מעמיד לחן מלך שגורתיו קשות פקמן, וישראל עושין תשובה ומחזירין למוטב... ואמר רבי אבא: אין לך קץ מגולתה מזה, שטאמר (יחזקאל לו, ח): "ואתם הרי ישראל ענפכם ותתנו ופרקכם ותשאו לעמי ישראל" וגו'.

לקוראינו: מאמרים המופיעים ללא ציון שם הכותב, נכתבו על ידי חברי המערכת

חברי המערכת: הרב אברהם פוס, משה רוט, נפתלי יערי, יהודה מליק
העריכה בסיוע אברכי כולל "יד ברודמן" ללימודי הוראה ודיינות, בית שפירא, רחובות
טלפון: 08-9412048
אתרנו באינטרנט: www.pirsuma.com/siach
הדפסה: דפוס ש.ה.ר. רחובות טל. 08-9475106

